

súčtovacím úřadem vyplaceno. Tento žalovaný na tuto pohledávku řádně přihlášenou dosud nic neobdržel a žalobce opak toho ani netvrdí, žádaje prostě vyplacení 90.000 Kč.

Nejvyšší soud potvrdil napadené rozhodnutí s tím, že se žaloba zamítá pro tentokráte.

Důvody:

Po právní stránce byla sporná věc v napadeném rozsudku posouzena správně, proto dovolací soud schvaluje důvody napadeného rozsudku. Rozhodnutí nižších soudů bylo doplniti jen v tom směru, že se žaloba zamítá pro tentokráte, poněvadž nebylo dosud ještě s konečnou platností rozhodnuto o tom, zda pohledávka 90.000 K skutečně patří do súčtovacího řízení, k němuž byla přihlášena, zejména není vyloučeno, že mezistátním rozhodčím soudem (čl. 36 úmluvy čís. 60/1926 sb. z. a n.) bude uznáno, že pohledávka do tohoto řízení nepatří.

Čís. 10250.

Pokud byl odstraněn nedostatek v zastupování pojišťovací společnosti »Viktoria zu Berlin«.

Pojišťovací smlouva.

Pojišťovací smlouva vznikla tím, že pojišťovna přijala pojišťovací návrh podepsaný pojistníky a odevzdaný jí zmocněncem pojistníků. Nečetli-li pojistníci pojišťovací návrh, ač potvrdili svými podpisy, že se podrobují pojišťovacím podmínkám, jim známým, jednali proti pojišťovně na vlastní vrub a nebezpečí.

(Rozh. ze dne 23. října 1930, Rv I 2087/29.)

Pojišťovna »Viktoria zu Berlin« domáhala se na žalovaných zaplacení první premie životní pojistky. Oba nižší soudy uznaly podle žaloby, odvolací soud z těchto důvodů: Po právní stránce jest podstatnou výtkou žalovaných, že agent H. přijal návrh žalovaných na pojištění pod podmínkou, že ho použije teprve, opatří-li jim zápůjčku 500.000 Kč, a, poněvadž podmínce té H. nedostál a zápůjčku jim nezprostředkoval, neprojeví prý podpisem pojistky vůli, že se k pojištění nabízejí, a nevzešla proto platně pojišťovací smlouva. S tímto názorem odvolatelů odvolací soud nesouhlasí a usuzuje ve shodě s důvody napadeného rozsudku, že pojišťovací návrh obsahuje platný projev vůle žalovaných dáti se pojistiti, neboť, jak svědek H. potvrdil, kladl jim před předpisem oné listiny předtištěné tam otázky a žalovaní je zodpověděli a, jak týž svědek v souhlasu se svědkem S-em seznal, podrobili se oba žalovaní lékařské prohlídce u lékaře pojišťovny, což také v návrhu pojištění jest potvrzeno. Opomenul-li agent H. listinu žalovaným před soupisem ještě přečísti, pokud se týče, nepřečetli-li si ji sami, nelze z toho usuzovati, že její obsah neznali, any otázky jim byly

přečteny a mezi nimi nebyla podmínka předchozí zápůjčky 500.000 Kč. Správně poukázal první soud k tomu, že žalovaným pojištěncům zůstává zodpovědným agent H. z toho, že nabídku zaslal předčasně pojišťovně k rozhodnutí. Pojišťovna, přijavši agentem zprostředkovaný návrh žalovaných, nabyla bezprostředního práva z pojistky, požadovati na žalovaných placení premie (§ 881, druhý odstavec, obč. zák.). Z jakého důvodu se odvolání dovolává pro stanovisko žalovaných ustanovení § 367 obč. zák., není z provedení odvolání jasno. Považovali-li žalovaní agenta H-a za plnomocníka žalobkyně, nezískávají tím ničeho pro zamítnutí žaloby, neboť, i když jednal k jich příkazu, jest přece jen sprostředkovatelem pojišťovacího návrhu proti pojišťovně (§ 71 instrukce), z jejíž premie obdrží malé procento jako odměnu, což také při svém výsledku jako svědek potvrdil.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Podle § 6 první odstavec c. ř. s. jest hleděti k nedostatku procesní způsobilosti, jakož i zvláštního zmocnění, jehož jest potřebí k vedení rozepře, z úřadu v každém období rozepře. Zákon dopouští (druhý odstavec řečeného ustanovení), aby tento nedostatek byl, pokud lze, odstraněn. V souzeném případě jsou strany za jedno v tom, že žalující pojišťovna nemá samostatnou filiálku v Teplicích-Šanově, zapsanou v obchodním rejstříku u krajského soudu v Litoměřicích, takže údaj »v Teplicích-Šanově« je nesprávný. Podle úředních dokladů jest »Viktoria zu Berlin«, Allgemeine Versicherungs A. G. vystupující jako žalobkyně na základě a v rozsahu vládního nařízení ze dne 10. června 1919 č. 321 sb. z. a n. podle výnosu ministerstva vnitra ze dne 31. května 1924 oprávněna provozovati obchody na území zdejšího státu, podle výnosu téhož ministerstva ze dne 29. října 1925 jest odpovědným reprezentantem pro obvod Čsl. republiky ředitel této pojišťovny Richard N. v Praze, podle prohlášení a procesní plné moci dané v Praze dne 11. října 1929 prohlásila »Viktoria zu Berlin« svým reprezentantem Richardem N-em, že v plném rozsahu schvaluje vedení této rozepře na základě plné moci udělené jejím ředitelem Zikmundem S-em v Teplicích-Šanově Dr. Gustavu W-ovi a Dr. Karlu J-ovi a potvrzuje, že ředitel Zikmund S. byl na základě zmocnění oprávněn k udělení plné moci oběma řečeným advokátům a vedle toho zmocňuje ještě přímo Dr. Karla J-a k provedení této rozepře. Tím je řečený nedostatek odstraněn.

Po právní stránce posouzena byla sporná věc v napadeném rozsudku zcela správně. Pojišťovací smlouva se uskutečnila tím, že žalobkyně přijala pojišťovací návrh dovolateli podepsaný a jí dodaný H-em, jenž podle § 71 instrukce, k pojišťovacímu návrhu připojené, vystupoval jako zmocněnec dovolatelů. Podmínka s vědomím dovolatelů nebyla pojata do pojišťovacího návrhu. H. nebyl při tom zmocněncem, ani oprávněným zástupcem žalobkyně, naopak jednal v plné moci dovolatelů. Nečtli-li dovolatelé pojišťovací návrh, ale potvrdili-li svými podpisy, že se po-

jišťovacím podmínkám, jim známým, podrobuji, jednali proti žalující pojišťovně na vlastní vrub a nebezpečství.

Čís. 10251.

Odvolací návrh na změnu rozsudku zahrnuje v sobě též návrh na zrušení rozsudku, uznal-li odvolací soud opodstatněným odvolací důvod nesprávného právního posouzení, avšak dosavadní výsledky řízení nedostačují k rozhodnutí sporu.

Sprostředkovatelská smlouva.

Měla-li býti provise vyplacena ze zapravené kupní ceny, nemůže sprostředkovatel přijíti o provisi, třeba nebyla kupní cena zaplacená, nedošlo-li ke splnění kupní smlouvy z viny zjednatel (prodatele); nemá však nárok na provisi, nedošlo-li ke splnění smlouvy z jeho viny pokud se týče osoby, jež spolu s ním byla pověřena provedením smlouvy.

Sprostředkovatel nemůže, nebyla-li smlouva splněna, žádati větší odměnu, než by byl mohl žádati podle úmluvy, kdyby byla smlouva splněna.

(Rozh. ze dne 23. října 1930, R II 152/30).

Žalobce domáhal se na žalovaném zaplacení provise za sprostředkování prodeje dříví. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Odvolací soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc prvnímu soudu, by ji, vyčkaje pravomoci, znovu projednal a rozhodl. Důvody: Z písemného ujednání ze dne 11. května 1927 odvolací soud zjistil: 1. že žalovaný zmocnil žalobce a přísežného sensála dřevařské bursy v Brně B-a k bursovnímu prodeji dříví, 2. že byly přesně stanoveny podmínky tohoto bursovního prodeje, nejen ve příčině předmětu zamýšleného prodeje, nýbrž i ve příčině provise. Soud první stolice z výsledku svědka Karla Sch-a zjistil, že svědek koupil dřevo prostřednictvím sensála B-a, avšak zboží od žalovaného nepřevzal, poněvadž to nebylo zboží, »jak běží od pily« ve smyslu bursovních zvyklostí, nýbrž zboží méněcennější; vyrovnali se však mimosoudně a žalovaný musil Sch-ovi vrátiti závdavek 20.000 Kč a kromě toho zaplatiti odškodné. Soud první stolice z této výpovědi a z písemného ujednání dovozuje, že provise byla smluvna jen pro případ, bude-li žalobcova sprostředkovatelská činnost míti úspěch, což v ujednání jest prý jasně vyjádřeno slovy: »nach Bezahlung der Ware rückzuzahlen«. Ke kupu (správně k realizaci ujednaného prodeje) však vůbec nedošlo; z povahy smlouvy sprostředkovatelské soud první stolice dovozuje, že risiko, úspěch a neúspěch postihuje zprostředkovatele a že ztroskotání kupu v souzeném případě nezavinily okolnosti v osobě žalovaného. Pro tento závěr nemá však soud první stolice skutková zjištění. Odvolatel tvrdí, že žalovaný zavinil, že ujednaná smlouva o prodeji dřeva nebyla uskutečněna. Nárok žalobcův prý vznikl z uzavření hotové obchodní smlouvy; žalovaný zaplatil storno, čímž prý doznal, že z jeho zavinění k obchodu nedošlo, a proto musí nésti i další následky, zaplatiti žalobci odměnu za jeho obchodní činnost